***Bereeshit* – Genesis 1:1 – 6:8**

***Aliyah 6* – Genesis 4:23 – 5:24**

In Genesis 4:23-24 horen we Lamech tegen zijn vrouwen zeggen dat Kaïn zevenvoudig gewroken werd, maar dat **Lamech zeventig maal zeven maal gewroken** wordt. Dit leert ons dat menselijke wraak altijd ontaardt. Wanneer wij zelf wraak gaan nemen, dan neigt dit steeds groter te worden, omdat het anders geen voldoening meer geeft. Door onze gekrenkte emoties willen we de ander het buitenproportioneel betaald zetten. Daarom moeten we de **wraak aan God overlaten**, zoals geschreven staat in Romeinen 12:19 en 1 Petrus 2:23:

> *Wreek uzelf niet, geliefden, maar laat ruimte voor de toorn, want er staat geschreven: Mij komt de wraak toe, Ik zal het vergelden, zegt de Heer.*
>
> *… Die, toen Hij uitgescholden werd, niet terugschold, en toen Hij leed, niet dreigde, maar het overgaf aan Hem Die rechtvaardig oordeelt;*

God is de juiste instantie om de wraak uit te voeren, omdat God alles rechtvaardig, naar waarheid en in de juiste proporties zal vergelden. Meer nog, **Yeshua** riep ons op om onze **vijanden lief te hebben**, hen te vergeven, voor hen te bidden en hen te zegenen. Dat is nogal een opdracht.

Wat Yeshua zijn leerlingen leerde staat dan ook in schril contrast met de woorden van Lamech. Waar Lamech sprak over zeventig maal zeven maal wreken, sprak Yeshua over **zeventigmaal zevenmaal vergeven**. We lezen dat in Mattheüs 18:21-22: *Toen kwam Petrus naar Hem toe en zei: Heer, hoeveel keer zal mijn broeder tegen mij zondigen en ik hem vergeven? Tot zevenmaal toe? Yeshua zei tegen hem: Ik zeg u: niet tot zevenmaal, maar zeventig maal zevenmaal.* Waarom zo vaak? Omdat wij zelf ook een onbetaalbaar grote schuld zijn kwijtgescholden. Dus wie zouden wij zijn dat wij onze broeders en zusters niet zouden willen vergeven?[1]

We lezen in deze *aliyah* ook dat Adam en Eva opnieuw een zoon ontvangen, namelijk **Seth**. Zijn naam betekent ‘stellen’ of ‘plaatsen’. Seth wordt namelijk in de plaats gesteld van de vermoorde Abel. Kaïn en Abel worden beiden voorbijgegaan in de voortgaande geslachtslijn van Gods heilsplan. Zij waren de moordenaar en de vermoorde. Dit duo staat symbool voor de basisregel waar de mensen mee leven sinds de zondeval, namelijk het geldende **recht van de sterkste**. God werkt echter niet met het recht van de sterkste. Nee, Hij stelt zelf een nieuwe lijn in, die Hij verkiest, via Seth.

Het bijzondere is dat er **eerst iemand moet sterven**, voordat de geslachtslijn van Adam zich verder kan gaan ontvouwen. Abel sterft en zijn bloed roept en getuigt in de hemelen,

[1] Een voorwaarde voor vergeving lijkt hier wel te zijn dat jouw broeder of zuster daadwerkelijk om vergeving komt vragen en we mogen ook veronderstellen dat dit met enige oprechtheid gebeurt en met een voornemen om het leven te beteren. Dit blijkt uit de gelijkenis die Yeshua hierop laat volgen en uit Lukas 17:4.

volgens Hebreeën 12. Abel is als **de graankorrel** die in de aarde valt en moet sterven, alvorens hij kan gaan groeien en vrucht dragen. Seth staat voor het nieuwe begin. Hij staat voor de plant die uit de gestorven graankorrel begint te groeien: de nieuwe tak van afstamming. En zijn zoon Enosh is de vrucht die hij voortbrengt. Bij **Enosh** begint dus pas het **vrucht dragen** van het menselijke geslacht. Niet voor niets staat er geschreven dat men in de dagen van Enosh **JHWH begon aan te roepen**. Toen pas werd Adam daadwerkelijk tot een mens (*enosh* = 'mens') en begon de relatie tussen God en mens gestalte te krijgen.

Dit leert ons dat wij eerst moeten **sterven aan onszelf**, als wij vrucht willen dragen. Wij kunnen niet gewoon goed ons best doen, alsof het recht van de sterkste en de slimste zou gelden. Niet door ons eigen vermogen dragen wij vrucht, maar door de overgave aan de Heer. Wanneer wij alles aan Hem verliezen, kan de relatie met God gestalte krijgen en zullen we daadwerkelijk vrucht gaan dragen. Dit vraagt van ons om alles op Gods altaar te leggen en op te offeren aan Hem.

We lezen in Genesis 5:1 dat God de mens **naar zijn eigen gestalte** of gelijkheid (*demoet*) schiep. De mens lijkt op God. En in Genesis 5:3 staat dan dat Adam zijn zoon Seth voortbracht naar zijn eigen gestalte en beeld. Hij geeft deze gestalte of dit beeld van God dus door aan zijn zoon Seth. Dit is meer dan alleen afstamming, want over Kaïn wordt dit nergens gezegd. Adam geeft de **goddelijke gestalte** in hem door aan zijn zoon Seth. Via hem wordt de lijn van vertegenwoordigers van God op deze aarde voortgezet. Hij mag leven als beeld en gelijkenis van God in deze wereld. Deze hoge roeping geeft hij enkele generaties later door aan Jakob en daarmee aan **het volk Israël**…

Enerzijds zien we hier een stuk **continuïteit**. Zoals God Adam naar Zijn gestalte schiep, zo brengt Adam zijn zoon Seth voort naar Zijn gestalte. De gestalte van God wordt verder doorgegeven. Anderzijds zien we hier een stuk **discontinuïteit**, immers Adam werd 'geschapen' in de gestalte van God, maar Seth werd 'verwekt' in de gestalte van Adam. Daar zit een verschil in. God schept iets nieuws en Adam geeft slechts door wat hij ontvangen heeft. Ook zien we dat Seth niet direct naar het beeld en de gelijkenis van God voortgebracht wordt, maar naar het beeld en de gelijkenis van Adam. Daar zit een stuk **beeld van God** in, maar ook een stuk **beeld van de gevallen Adam**. Dit is iets positiefs en iets negatiefs tegelijk. Seth mag het beeld van God dragen, maar het is wel een gebroken en gevallen beeld, dat hij via zijn vader Adam erft.

Dit geeft de **dubbelheid van het aardse leven** aan. Enerzijds hebben we als mensen een hoge roeping en plaats ontvangen, als beelddragers van God. Anderzijds zijn we gevallen schepselen. Enerzijds wil God ons heiligen en reinigen als een volk voor Hem. Anderzijds wordt geen mens hier beneden volmaakt. Deze spanning en strijd zal er tot het einde toe blijven. Pas wanneer alle dingen in deze wereld hersteld worden, bij de wederkomst van Yeshua, zullen wij het volmaakte beeld van God ontvangen.

In deze *aliyah* zien we **zeven generaties** van de Adam-Seth lijn voorbijkomen: Adam – Seth – Enosh – Kenan – Mahalaleël – Jered – **Henoch**. Bijzonder genoeg wordt er van de zevende in de rij gezegd dat hij **wandelde met God**. Ook wordt er van Henoch niet

gezegd dat hij stierf. Er staat simpelweg dat hij er niet meer was, omdat God hem wegnam. Wat een bijzondere relatie moet Henoch met God gehad hebben. Hij wandelde bij wijze van spreken samen met God de hemel binnen…

Van Henoch staat geschreven dat hij 65 was, toen hij zijn zoon Methusalach verwekte. Daarna wandelde hij **300 jaar lang** met God, voordat Deze hem wegnam van de aarde. Daarin komt de 3 weer terug. In de derde generatie, namelijk die van Enosh, begon de mens JHWH aan te roepen. Maar de zevende generatie is de kroon op deze relatie tussen God en mens. De mens wandelt daar samen met God de hemel binnen.

Dat Henoch precies **365 jaar** werd, is ook niet voor niets. Immers, het zonnejaar kent (een ruime) 365 dagen. Toen Henoch 365 werd, was het jaren-jaar volledig geworden. Een omwenteling en cyclus kwam daarmee ten einde. Henoch is niet voor niets de **zevende generatie**. De zevende dag is de **shabbat** van de week. En het zevende millennium zal het 1000-jarige **messiaanse Rijk** zijn, waarin Yeshua in Jeruzalem zal regeren en waarbij hemel en aarde verbonden raken. Henoch staat symbool voor dit zevende millennium. Ook bij hem vielen de grenzen tussen hemel en aarde weg.

Henoch staat als zevende voor de **rust** van de shabbat. Zijn leven straalt ook rust uit. Henoch stond niet stil, maar hij rende ook niet. Hij wandelde simpel en rustig aan Gods Hand. Dit bleef hij 300 jaar lang, dag in dag uit, doen. Hij bleef gewoon wandelen en wandelen en wandelen. En toen was hij er niet meer, want God had hem opgenomen.

Bij de uitleg van de vijfde *aliyah* van *Bereeshiet* stonden we al stil bij het verschil tussen **de lijn van Kaïn en die van Seth**. De lijn van Kaïn straalt onrust, drukte en hard werken uit. De lijn van Seth daarentegen ademt rust, stilte en vertrouwen. De naam Noach betekent bijvoorbeeld letterlijk ‘rusten’. Ook het wandelen van Henoch toont rust. Hoewel zijn naam ‘trainen’ en ‘inwijden’ betekent, laat zijn geschiedenis zien dat de inwijding in de hemelse zaken niet door het harde werken van de mens tot stand komt. Het komt juist aan op de rustige overgave en het vertrouwen en het volgen van de Heer.

Spreuken 10:22 zegt: *De zegen van JHWH, die maakt rijk. **Hij voegt er geen zwoegen aan toe**.* God legt de zweep er niet over. Hij wil niet dat wij heel hard werken om zijn zegen te verdienen. Hij wil dat wij simpelweg met Hem wandelen en zijn zegen ontvangen. Dit betekent niet dat wij lui moeten worden. Nee, gezonde arbeid is prima. Alleen is het geen Egyptisch slavensysteem bij God. Het is werken in de rust. Zoals Paulus ook schrijft in 2 Thessalonicenzen 3:12 aan mensen die niet meer wilden werken, maar zich alleen met nutteloze zaken bezighielden: *Zulke mensen bevelen wij en sporen wij namens onze Heer Yeshua HaMashiach aan dat zij **in alle rust aan het werk gaan** en hun eigen brood eten.* We worden dus aan het werk gezet, maar wel in alle rust.

Yeshua zei niet voor niets tegen zijn leerlingen: … ***leert van Mij dat mijn juk zacht en Mijn last licht is*** (Mattheüs 11:29-30). De context van deze uitspraak is het juk van de rabbi. Sommige rabbi’s legden hun leerlingen hele strenge regels op en daarmee een zwaar juk. Andere rabbi’s legden slechts een lichte last op. Yeshua legde zijn leerlingen een lichte last op en zei daarbij dat zij ‘rust’ zouden vinden, als zij Hem zouden volgen.

Yeshua leerde zijn leerlingen ook te kijken naar de vogels en de bloemen, die helemaal niet werken en toch door de hemelse Vader worden voorzien in voedsel en schoonheid. Hij leerde zijn leerlingen om zich geen zorgen te maken, maar op de voorziening van God te vertrouwen. Ze moesten wel in beweging komen, maar niet om te gaan zwoegen en arbeiden voor voedsel of kleding. Yeshua zei in Mattheüs 6:33: *Zoek eerst het Koninkrijk van God en zijn gerechtigheid en **al deze dingen zullen u erbij gegeven worden**.*

Persoonlijk hebben wij opgemerkt dat God vaak **doorbraken van voorziening** gaf na een dag of **tijd van rust**. Juist wanneer wij een shabbat van God gingen vieren of ook op andere manieren samen met de Heer gerust hadden, ontvingen we daarna ineens datgene waar we zelf in de tussentijd niet voor hadden kunnen werken. Dit is zo'n verrassend principe van God. Als wij Hem vertrouwen en in geloof gaan rusten in Hem, dan ontvangen wij alles wat wij nodig hebben op de juiste tijd. Dan leren we steeds meer dat we ons echt niet druk hoeven te maken om wat dan ook. In Psalm 127:1-2 staat geschreven: *Als JHWH het huis niet bouwt, **tevergeefs zwoegen** zijn bouwers eraan; als JHWH de stad niet bewaart, tevergeefs waakt de wachter. Het is tevergeefs dat u vroeg opstaat, laat opblijft, brood eet waarvoor u moet zwoegen: **[Hij] geeft het Zijn beminde in de slaap**.* God geeft ons alles wat we nodig hebben, als wij rusten in Hem.

In de lijn van Kaïn is het: *werk, werk, werk!* In de lijn van Seth draait het om de rust in God. Het draait ook om rustig vol blijven houden; om **volharden** in de juiste weg. Henoch bleef 300 jaar lang met de Heer wandelen. Onvermoeibaar bleef hij daarmee doorgaan, waarschijnlijk omdat dit hem ook heel veel vreugde gaf. En omdat Henoch iedere dag met God wandelde, werd hij ook op de dag van zijn ten hemel opneming wandelend met God aangetroffen. Zo kon hij meteen de hemel binnenwandelen.

Yeshua heeft gezegd dat dit bij zijn wederkomst ook zo zal zijn. Hij sprak in Mattheüs 24:44-46 het volgende:

> *Weest ook u daarom bereid, want op een uur waarop u het niet zou denken, zal de Zoon des mensen komen. Wie is dan de trouwe en verstandige dienaar, die zijn heer over zijn personeel aangesteld heeft om hun het voedsel op de juiste tijd te geven? Zalig die dienaar die door zijn heer **bij zijn komst zo handelend aangetroffen zal worden**.*

Wie is zalig bij de wederkomst van Yeshua? Wel, degene die doende aangetroffen wordt. Hoe kun je doende aangetroffen worden? Door iedere dag trouw te wandelen met de Heer. Het komt op **rustige en trouwe volharding** aan. Wees niet lui, maar doe wat je hand vindt om te doen. Als je iedere dag de juiste dingen doet in gehoorzaamheid aan de Heer, dan zul je zo handelend aangetroffen worden op de dag van Yeshua's wederkomst. Het gaat er niet om dat je zo hard mogelijk gaat rennen voor de Heer, want dat kun je niet volhouden. Het gaat erom dat wij in de rust blijven wandelen met de Heer, al is het 300 jaar lang…

We begonnen deze *aliyah* bij Lamech. Hij wilde zichzelf zeventig maal zevenmaal wreken. Dat straalt geen rust uit. Als je dat waar wilt maken, is dat heel hard werken. Wat

een contrast met het einde van deze *aliyah*, namelijk met Henoch. Hij wandelde in alle rust met God, ongehinderd door al deze wraakgevoelens en gedachtes. **Rust** is een belangrijk **criterium van onderscheiding**. In Jesaja 57:19-21 staat geschreven:

> *Ik schep de vrucht van de lippen, vrede, vrede voor wie ver weg is en voor wie dichtbij is, zegt JHWH, en Ik zal hem genezen. Maar de goddelozen zijn als een opgezweepte zee, want **die kan niet tot rust komen**, en zijn water woelt modder en slijk op. **De goddelozen, zegt mijn God, hebben geen vrede!***

Rechtvaardigen kunnen in rust en vrede wandelen. Goddelozen missen deze vrede en rust. Dit betekent niet dat de omstandigheden voor een rechtvaardige niet onrustig of woelig zouden kunnen zijn; zeker wel. Alleen, te midden van de stormen van het leven, vindt de rechtvaardige als het goed is zijn **rust bij de Almachtige**. De goddelozen echter worden op zichzelf teruggeworpen en kunnen geen vrede vinden. Laten we onszelf hierop bevragen en laten we dit ook als toetsingscriterium meenemen in het onderscheiden der machten om ons heen.

Wat hebben we nu geleerd?

1. Menselijke wraak ontaardt; we moeten de wraak aan God overlaten
2. Yeshua riep ons op onze vijanden lief te hebben en te blijven vergeven
3. We moeten eerst sterven aan onszelf om vrucht te kunnen dragen
4. We dragen Gods beeld en het beeld van de gevallen mens tegelijk in ons mee
5. Wandelen met God straalt rust uit
6. We mogen op Gods voorziening vertrouwen en rusten in God
7. Bij het volgen van God komt het aan op rustige en trouwe volharding